

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE**:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 44 din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să verifice, conform competențelor sale, în cadrul controalelor din oficiu și/sau pe teren corectitudinea informației prezentate de către băncile comerciale la biroul istoriilor de credit și utilizării rapoartelor de credit, inclusiv modul de obținere a consimțământului de la subiecții istoriilor de credit pentru furnizarea de informații către birou și de obținere a rapoartelor de credit.”

Art. II. – Articolul 245¹² din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Neprezentarea informației în volumul stabilit de legislația privind birourile istoriilor de credit și contractul de prestare a serviciilor informaționale sau prezentarea eronată a acesteia la biroul istoriilor de credit de către sursele de formare a istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă de la 500 la 2000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 1000 la 3000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(1²) Organizarea schimbului de informații și/sau transmiterea sau divulgarea informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit (contracte de împrumut) de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă de la 150 la 500 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani aplicată persoanelor cu funcție de răspundere ale acestora.”;

la alineatul (2), cifra 2 se substituie cu cifra 5.

Art. III. – Legea nr. 122-XVI din 29 mai 2008 privind birourile istoriilor de credit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138-139, art. 559), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot textul legii, cuvântul „acord” se substituie cu cuvântul „consimțământ”, la cazul gramatical corespunzător.

2. Articolul 2:

în noțiunea de „credit”, după cuvintele „altor plăți aferente” se completează cu cuvintele: „precum și orice alt angajament rezultat din executarea contractelor”;

noțiunile de „consimțământ”, „subiect al istoriei de credit”, „sursă de formare a istoriei de credit”, „utilizator al istoriei de credit” vor avea următorul cuprins:

„*consimțământ* – manifestare de voință liberă, expresă și necondiționată exprimată în formă scrisă sau electronică, prin care persoana fizică care este subiectul istoriei de credit acceptă să fie prelucrate, în conformitate cu prezenta lege, informațiile conținute în istoria sa de credit;

„*subiect al istoriei de credit* – persoană fizică, juridică sau întreprinzător individual, care solicită un credit sau este parte a contractului de credit, precum și persoanele care garantează executarea obligațiilor contractuale (fidejusalul, debitorul ipotecar/gajist, garantul ipotecar), și în privința căreia se formează istoria de credit;

„*sursă de formare a istoriei de credit* – persoană juridică ce prezintă biroului istoriilor de credit informații, care fac parte din istoria de credit inclusiv, dar fără a se limita la: bancă comercială, companie de asigurări (reasigurări) care acordă împrumuturi conform legislației cu privire la asigurări, companie de leasing, asociație de economii și împrumut, organizație de microfinanțare;

„*utilizator al istoriei de credit* – persoană juridică și întreprinzător individual, care acordă credite sau furnizează bunuri și servicii în credit, în sensul prezentei legi;”;

se completează cu următoarele noțiuni:

„*externalizare* – transmiterea de către biroul istoriilor de credit a unor funcții și servicii de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente, către un alt birou al istoriilor de credit;

„*prelucrarea informațiilor conținute în istoria de credit* – orice operațiune sau serie de operațiuni, care se efectuează asupra informațiilor conținute în istoria de credit la colectare, înregistrare, organizare, stocare, păstrare, restabilire, adaptare, extragere, consultare, utilizare, dezvăluire prin transmitere, diseminare

sau în orice alt mod, alăturare ori combinare, blocare, ștergere sau distrugere.”

3. Articolul 4 se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) reciprocitatea la furnizarea/primirea informației către/de la biroul istoriilor de credit, care presupune posibilitatea recepționării informației de la biroul istoriilor de credit, doar cu condiția furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit.”

4. Articolele 5, 6 și 7 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 5. Conținutul istoriei de credit

(1) Istoria de credit a subiectului istoriei de credit persoană fizică și persoană juridică constă din:

- a) partea introductivă;
- b) partea de bază;
- c) partea suplimentară.

(2) În partea introductivă a istoriei de credit se conțin următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:

a) persoană fizică – numele, prenumele, patronimicul, data nașterii, seria și numărul actului de identitate, numărul de identificare personal (IDNP) atribuit de autoritatea competentă din statul a cărui cetățean este persoana fizică ori statul în care persoana fizică își are domiciliul (în cazul apatrizilor);

b) persoană juridică – denumirea deplină și abreviată (dacă există), sediul sau adresa organului executiv permanent (în cazul lipsei unui organ executiv permanent – a altui organ sau a persoanei împuternicite să acționeze fără procură în numele persoanei juridice), altă informație de contact (telefon, fax, adresa de poștă electronică), numărul de identificare de stat (IDNO) atribuit de autoritatea competentă din statul în care a fost înregistrată persoana juridică și data de înregistrare a acesteia, informații despre reorganizarea persoanei juridice, în cazul în care aceasta a fost reorganizată.

(3) În partea de bază a istoriei de credit se conțin următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:

1) persoană fizică:

a) domiciliul, altă informație de contact, după caz (telefon, fax, adresa de poștă electronică);

b) denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO) și sediul angajatorului, precum și ocupația/funcția deținută;

c) informații privind înregistrarea persoanei fizice în calitate de întreprinzător individual, după caz;

2) persoană juridică:

a) informații privind procedurile de insolabilitate, dacă instanța de judecată a primit spre examinare cererea de intentare a procesului de insolabilitate în privința persoanei juridice (data și numărul cauzei civile privind insolabilitatea persoanei juridice, denumirea și sediul instanței care examinează cauza privind insolabilitatea persoanei juridice, procedura de insolabilitate

aplicată, informații despre starea procesului de insolabilitate, inclusiv despre achitarea creanțelor creditorilor din contul masei debitoare);

b) părțile de bază ale istoriilor de credit ale persoanelor juridice reorganizate, care și-au încetat existența, dacă persoana juridică a fost creată prin reorganizare;

3) referitoare la obligația debitorului persoană fizică și persoană juridică:

a) informații privind solicitarea creditului:

- data solicitării, suma solicitată, moneda contractului, tipul contractului;
- modalitatea și valoarea asigurării rambursării;
- numele (denumirea) și adresa creditorului;

b) informații privind creditul acordat:

- suma obligației debitorului la data încheierii contractului de credit;
- termenul de executare integrală a obligației debitorului în conformitate cu contractul de credit;

- termenul de achitare a dobânzii și altor plăți aferente în conformitate cu contractul de credit;

- datele despre operarea modificărilor și/sau completărilor în contractul de credit, care modifică informația cuprinsă în istoria de credit, inclusiv în ceea ce privește termenul de executare a obligațiilor;

- data acordării creditului;
- limita creditului;

c) informații privind modul de rambursare a creditului acordat:

- data și suma obligațiilor executate de către debitor în volum complet;
- data și suma obligațiilor restante (în condițiile expirării termenului de 30 de zile de la data la care plățile, conform contractului, au devenit exigibile);
- achitarea creditului din contul garanțiilor în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor sale conform contractului;
- clasificarea creditului ca dubios sau compromis;
- informații despre examinarea de către instanțele de judecată și/sau arbitrale a litigiilor referitoare la contractul de credit, conținutul dispozitivelor hotărârilor emise și intrate în vigoare;
- frecvența plăților și numărul de zile restante.

(4) Partea de bază a istoriei de credit poate conține informația prevăzută în contractul semnat între biroul istoriei de credit și persoanele juridice de drept public și privat, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. g), precum și în consimțământul subiectului istoriei de credit – persoană fizică.

(5) În partea suplimentară a istoriei de credit a persoanei fizice și persoanei juridice se conțin următoarele informații referitoare la sursa de formare a istoriei de credit și la utilizatorii istoriei de credit: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului de către utilizatorul istoriei de credit și data prezentării informației de către sursa de formare a istoriei de credit.

(6) Despre subiectul istoriei de credit – persoană fizică sau juridică, care garantează executarea obligațiilor contractuale ale debitorului, sursele de formare a istoriei de credit prezintă la biroul istoriilor de credit doar informațiile

conținute în partea introductivă a istoriei de credit. Pentru persoana fizică este necesară existența consimțământului.

(7) La formarea istoriei de credit a subiectului istoriei de credit – întreprinzător individual se vor aplica cerințele prevăzute pentru subiectul istoriei de credit – persoană juridică.

(8) Partea de bază a istoriei de credit poate, de asemenea, include evaluarea individuală (ratingul) a subiectului istoriei de credit, calculată în baza metodelor aprobate de biroul istoriilor de credit.

(9) În istoria de credit se includ date despre orice modificare a informațiilor conținute în ea.

Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit

(1) Sursele de formare a istoriei de credit sînt în drept să prezinte toate informațiile de care dispun, din cele specificate la art. 5, la biroul istoriilor de credit cu care au încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și debitorilor persoane fizice, care și-au dat consimțământul să prezinte informațiile respective, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente. Se admite încheierea contractelor de prestare a serviciilor informaționale cu cîteva birouri ale istoriilor de credit.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1) băncile comerciale sînt obligate să prezinte toate informațiile de care dispun, specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și debitorilor persoane fizice, care și-au dat consimțământul să prezinte informațiile respective, cel puțin unui birou al istoriilor de credit, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente.

(3) Forma și condițiile de prezentare a informației sînt stabilite în contractul de prestare a serviciilor informaționale.

(4) Sursa de formare a istoriei de credit prezintă informație biroului istoriilor de credit doar cu condiția existenței consimțământului subiectului istoriei de credit – persoană fizică. Consimțământul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Actul, ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit sau lipsa consimțământului, se va întocmi separat, modelul fiind stabilit de către autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege și legislația privind protecția datelor cu caracter personal. În cazul efectuării schimbului de informații între birourile istoriilor de credit, nu va fi necesar consimțământul subiectului istoriei de credit, dacă actul ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit conține clauza de acord la un astfel de transfer.

(5) În cazul lipsei consimțământului subiectului istoriei de credit – persoană fizică, sursa de formare a istoriei de credit nu va furniza nicio informație, cu excepția cazului, cînd sînt înregistrate întârzieri în executarea obligațiilor conform contractului de credit mai mari de 30 de zile, asigurîndu-se securitatea și confidențialitatea informației, conform exigențelor prezentei legi și legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal. În acest sens, sursa

de formare a istoriei de credit va notifica subiectul istoriei de credit – persoană fizică, prin scrisoare recomandată, asigurându-i un termen de 30 de zile pentru onorarea obligațiilor conform contractului de credit. Notificarea va conține cel puțin:

a) informarea cu referire la faptul furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit către biroul istoriilor de credit, datorită admiterii întârzierilor la plată, conform contractului de credit;

b) consecințele pentru debitor, în cazul furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit;

c) data la care informațiile vor fi furnizate către biroul istoriilor de credit;

d) denumirea, sediul și telefonul de contact ale biroului istoriilor de credit;

e) posibilitatea stopării furnizării informațiilor către biroul istoriilor de credit, prin remedierea situației, până la expirarea termenului indicat în notificare.

(6) În cazul în care subiectul istoriei de credit este persoană juridică sau întreprinzător individual, nu este necesară existența consimțământului pentru furnizarea către biroul istoriilor de credit a informațiilor ce constituie istorie de credit.

(7) Sursele de formare a istoriei de credit prezintă informație la biroul istoriilor de credit în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 7 zile lucrătoare de la data executării acțiunii (survenirii evenimentului) la care se referă informația ce se conține în istoria de credit, în conformitate cu prezenta lege, sau din ziua când sursa de formare a istoriei de credit a aflat sau a trebuit să afle despre executarea unei asemenea acțiuni (survenirea unui asemenea eveniment).

(8) Prezentarea de către sursele de formare a istoriei de credit a informațiilor specificate la art. 5 către biroul istoriilor de credit, în conformitate cu prezentul articol, nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului comercial, bancar, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(9) Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații biroului istoriilor de credit în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu cerințele contractelor de prestare a serviciilor informaționale încheiate cu biroul istoriilor de credit, fiind responsabile de calitatea informațiilor prezentate și furnizând informații exacte și actualizate.

(10) Biroul istoriilor de credit este responsabil de calitatea prelucrării istoriilor de credit și nu este în drept să modifice informația obținută de la sursele de formare a istoriilor de credit.

(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității informațiilor, care se coordonează cu autoritatea publică competentă, și respectarea cărora este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit – bănci comerciale.

Articolul 7. Prezentarea raportului de credit

(1) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit:

a) utilizatorului istoriei de credit – la demersul acestuia. Demersul respectiv va include informația necesară pentru identificarea autorului demersului: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului de către utilizatorul istoriei de credit. Raportul de credit prezentat utilizatorului istoriilor de credit nu va conține informațiile din partea suplimentară a istoriei de credit, precum și informațiile privind numele (denumirea) și adresa creditorului (creditorilor);

b) subiectului istoriei de credit – la demersul scris al acestuia, pentru a lua cunoștință de istoria sa de credit.

(2) Suplimentar la informația inclusă în istoria de credit, raportul de credit prezentat subiectului istoriei de credit trebuie să includă un prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit de a obține informații de la biroul istoriilor de credit, de a contesta conținutul acestor informații, inclusiv termenul de contestare, condițiile și responsabilitatea părților, în cazul încălcării drepturilor subiecților. Prospectul trebuie, de asemenea, să conțină instrucțiuni simple privind modul de citire a raportului de credit.

(3) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit utilizatorului istoriei de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale, încheiat între utilizatorul istoriei de credit și biroul istoriilor de credit.

(4) La prezentarea către utilizatorul istoriei de credit a raportului de credit, biroul istoriilor de credit introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informația specificată la art. 5 alin. (5).

(5) Raportul de credit se prezintă subiectului istoriei de credit sau utilizatorului istoriei de credit, la demersul acestuia, în una din următoarele forme:

a) în formă scrisă, autenticată prin semnătura conducătorului biroului istoriilor de credit sau a altei persoane, împuternicite în mod corespunzător;

b) în formă de document electronic, efectele juridice ale căruia sînt confirmate prin semnătură electronică, în conformitate cu legislația privind semnătura electronică și documentul electronic.

(6) Raportul de credit se prezintă în termenul stipulat în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 2 zile lucrătoare de la data depunerii la biroul istoriilor de credit a demersului privind prezentarea raportului.

(7) Utilizatorul istoriei de credit poate solicita raportul de credit de la biroul istoriilor de credit numai cu condiția existenței consimțămîntului subiectului istoriei de credit – persoană fizică. Consimțămîntul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Actul, ce consemnează consimțămîntul subiectului istoriei de credit sau lipsa consimțămîntului, se va întocmi separat, modelul fiind stabilit de către autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege și legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

(8) În cazul subiectului istoriei de credit – persoană juridică și întreprinzător individual, nu este necesară existența consimțământului, cu condiția existenței unei cereri scrise de a li se oferi servicii de creditare sau de acordare a garanțiilor, sau dacă au deja un acord în vigoare referitor la prestarea serviciilor de creditare sau de acordare a garanțiilor.

(9) Consimțământul primit de utilizatorul istoriei de credit este valabil în decurs de 30 de zile de la data eliberării acestuia.

(10) Consimțământul primit de utilizatorul istoriei de credit, care a acordat credit subiectului istoriei de credit, este valabil pe tot termenul de acțiune a contractului de credit, încheiat cu subiectul respectiv al istoriei de credit.

(11) În cazul în care cererea de credit a fost respinsă pe motivul informației negative din raportul de credit, utilizatorul istoriei de credit va oferi gratuit subiectului istoriei de credit o copie de pe raportul de credit.

(12) Biroul istoriilor de credit, în caz de necesitate, este în drept să solicite de la utilizatorul istoriei de credit exemplarul original al consimțământului primit de către utilizatorul istoriei de credit sau copia de pe aceasta autenticată în modul prevăzut de legislație pentru autentificarea copiilor de pe documentele pe suport de hârtie.

(13) Utilizatorii istoriilor de credit și alte persoane care au primit, în conformitate cu prezenta lege, acces la informația ce se conține în istoria de credit, sînt obligați să nu divulge informația respectivă terților. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului alineat persoanele vinovate poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

(14) Prezentarea de către biroul istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 utilizatorului istoriei de credit, care are dreptul să primească raportul de credit, în conformitate cu prezenta lege, nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului comercial, bancar, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.”.

5. Articolul 8:

la alineatul (1), cifra 7 se substituie cu cifra 5, iar textul „cu excepția informației privind solicitarea creditului, care se păstrează în biroul istoriilor de credit timp de 15 zile” se exclude;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În condițiile prezentei legi sînt prelucrate date cu caracter personal strict necesare și neexcesive scopului prestabilit, conform competențelor atribuite de lege, asigurîndu-se un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul informațiilor, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.”

6. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Articolul 9. Contractul de prestare a serviciilor informaționale

(1) Relațiile dintre biroul istoriilor de credit și sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit se reglementează prin contractul de prestare a serviciilor informaționale, prezenta lege și alte acte normative.

(2) Contractul de prestare a serviciilor informaționale va include:

a) denumirea deplină, sediul, elementele de identificare bancare ale părților (numărul contului, denumirea și codul băncii în care este deschis);

b) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a informațiilor care constituie istorie de credit;

c) obligațiile sursei de formare a istoriei de credit de a furniza biroului istoriilor de credit informații corecte, complete și actualizate;

d) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a rapoartelor de credit;

e) obligația utilizatorului istoriei de credit de a prezenta consimțământul în corespundere cu cerințele prevăzute la art.7 alin.(12);

f) costul serviciilor informaționale prestate de biroul istoriilor de credit, condițiile de formare a prețului;

g) costul serviciilor informaționale prestate de sursa de formare a istoriilor de credit, dacă părțile au convenit asupra acestei clauze;

h) obligațiile părților de a utiliza informația din istoria de credit exclusiv conform destinației acesteia, în corespundere cu art.4 lit.c);

i) obligațiile biroului istoriilor de credit de a asigura confidențialitatea informației primite de la sursele de formare a istoriei de credit, de a asigura protecția informației respective pe parcursul recepționării, stocării, prelucrării și prezentării acesteia către utilizatorii și subiecții istoriilor de credit;

j) obligațiile utilizatorului istoriei de credit de a asigura confidențialitatea informației din raportul de credit primit de la biroul istoriilor de credit;

k) răspunderea părților și modalitatea de soluționare a litigiilor;

l) clauze privind modificarea și încetarea contractului;

m) alte clauze care nu contravin legislației.

7. Articolul 10:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Sursa de formare a istoriei de credit modifică istoria de credit în partea contestată – în cazul confirmării informației conținute în cererea subiectului istoriei de credit, menționată la alin. (2), și o transmite biroului istoriilor de credit, iar în cazul neconfirmării – menține istoria de credit fără modificări. Refuzul de a satisface cererea va fi motivat. Despre rezultatele examinării de către sursa de formare a istoriei de credit a cererii menționate biroul istoriilor de credit este obligat să informeze în scris subiectul istoriei de credit în decurs de 30 de zile de la primirea cererii acestuia, cu anexarea raportului de credit corectat.”;

alineatul (6) se completează în final cu textul „precum și să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere motivată, în scopul inserării unui mesaj în interiorul raportului de credit, prin care să se menționeze acest fapt.”;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul furtului sau pierderii actelor de identitate, subiectul istoriei de credit este în drept să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere, în scopul inserării unui mesaj de alertă în interiorul raportului de credit.”

8. Articolul 11:

alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să obțină, pe bază de contract, de la persoanele juridice de drept public și privat, informații despre gajarea/ipotecarea bunurilor mobile și imobile, despre respectarea de către subiectul istoriei de credit a obligațiilor față de bugetul public național, precum și despre executarea hotărârilor judecătorești pe cauze civile irevocabile, referitoare la executarea obligațiilor pecuniare, cu existența consimțământului subiectului istoriei de credit – persoană fizică, în conformitate cu prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente.”;

alineatul (2) se completează în final cu propoziția „Cu aprobarea prealabilă a autorității publice competente, biroul istoriilor de credit poate să presteze și alte servicii informaționale, care să nu prejudicieze în vre-un fel activitatea de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit.”

9. Se completează cu articolul 11¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 11¹. Externalizarea operațiunilor biroului istoriilor de credit

(1) Un birou al istoriilor de credit are dreptul să transfere unui alt birou al istoriilor de credit (în continuare – furnizor), licențiat sau autorizat în țara de reședință, executarea unor funcții sau a tuturor funcțiilor biroului istoriilor de credit, inclusiv funcțiile privind formarea, prelucrarea și păstrarea istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente, în conformitate cu prevederile prezentei legi, legislației privind protecția datelor cu caracter personal și actelor normative ale autorității publice competente.

(2) Biroul istoriilor de credit va întreprinde măsurile necesare pentru ca drepturile și obligațiile biroului istoriilor de credit și ale furnizorului, precum și funcțiile și serviciile externalizate, să fie stabilite cert și complet în cadrul unui contract încheiat în formă scrisă. Biroul istoriilor de credit va acționa cu deplină competență, prudență și diligență la încheierea, executarea, modificarea și/sau încetarea contractului privind externalizarea funcțiilor și serviciilor.

(3) Externalizarea funcțiilor și serviciilor către furnizor se va efectua cu avizul prealabil al autorității publice competente. Modul de eliberare a avizului prealabil se stabilește de autoritatea publică competentă prin actele sale normative.

(4) Subcontractarea activităților externalizate (externalizarea în lanț) nu se admite.

(5) Responsabilitatea pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate funcțiilor și serviciilor externalizate îi revine biroului istoriilor de credit.

(6) În cazul externalizării, biroul istoriilor de credit se va conforma următoarelor cerințe minime:

1) va deține mijloace tehnice suficiente pentru asigurarea securității și integrității informației istoriei de credit la transmiterea, colectarea, păstrarea, stocarea, prelucrarea și distrugerea (radierea) informațiilor din istoriile de credit, conform standardelor și normelor general acceptate în domeniul securității informaționale;

2) va lua măsuri pentru asigurarea continuității desfășurării activităților în cazul unor situații excepționale, precum și pentru respectarea prezentei legi în relațiile cu furnizorul;

3) va informa imediat autoritatea publică competentă despre orice incident sau risc, precum și despre schimbarea furnizorului;

4) externalizarea nu va avea ca efect:

a) delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale biroului istoriilor de credit;

b) reducerea capacității biroului istoriilor de credit de a-și îndeplini sarcinile prevăzute în statut și de a-și executa obligațiile sau lezarea în alt mod a intereselor legitime ale subiecților istoriilor de credit;

c) limitarea, împiedicarea sau imposibilitatea exercitării atribuțiilor autorității publice competente privind licențierea, reglementarea și supravegherea, precum și a atribuțiilor organelor de control abilitate.

(7) În cazul încălcării cerințelor minime prevăzute la alin. (6) din prezentul articol, autoritatea publică competentă este în drept să retragă avizul eliberat în conformitate cu prevederile alin. (3) din prezentul articol.

(8) În cazul retragerii avizului sau încetării contractului, biroul istoriilor de credit și furnizorul sînt obligați să:

a) asigure returnarea către biroul istoriilor de credit a tuturor istoriilor de credit ale subiecților istoriei de credit, în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei de retragere a avizului sau rezilierii contractului;

b) asigure că toate informațiile aferente istoriilor de credit ale subiecților istoriei de credit, care au fost procesate de furnizor, sînt distruse și nu va fi posibilă restabilirea lor;

c) asigure că furnizorul, inclusiv angajații săi, vor păstra confidențialitatea informației aferente istoriilor de credit ale subiecților istoriei de credit, recepționate ca rezultat al externalizării.

(9) Externalizarea funcțiilor și serviciilor către furnizorul aflat pe teritorii unui alt stat poate avea loc cu condiția respectării legislației Republicii Moldova.”

10. Articolul 12 se completează cu alineatele (4), (5), (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(4) Biroul istoriilor de credit este obligat să mențină actualizată/activă pagina web și linia telefonică dedicate informării consumatorilor, precum și să

ofere suport consultativ, în limita competenței sale, subiecților istoriei de credit, surselor de formare a istoriei de credit și utilizatorilor istoriei de credit.

(5) În cadrul sistemului de schimb informațional, biroul istoriilor de credit va asigura respectarea următoarelor principii:

- a) dezvoltarea către public a informațiilor relevante, conform prezentei legi;
- b) gestionarea eficientă a riscurilor;
- c) acces egal la schimbul informațional pentru toți utilizatorii, indiferent de participarea lor la capitalul social al biroului.

(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr.1227-XIII din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriilor de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului și telefoanele de contact.

(7) Biroul istoriilor de credit va elabora și implementa politici de soluționare a litigiilor apărute între birou și sursele de formare a istoriilor de credit, între birou și utilizatorii istoriilor de credit, precum și cele apărute între birou și subiecții istoriilor de credit, care vor conține cel puțin:

- a) proceduri de soluționare a neînțelegerilor la faza inițială, reducând astfel riscul extinderii acestora;
- b) proceduri de identificare a problemelor sistemice aferente calității informațiilor prezentate;
- c) norme privind identificarea informațiilor necalitative prezentate de sursele de formare a istoriilor de credit;
- d) norme privind identificarea timpurie a problemelor posibile în relația cu sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit.”

11. Se completează cu art.12¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 12¹. Atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit

(1) Suplimentar cerințelor prevăzute de Legea nr. 135-XVI din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată și Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit includ:

- a) asigurarea executării de către biroul istoriilor de credit a cerințelor cadrului legal privind birourile istoriilor de credit și protecției datelor cu caracter personal;
- b) managementul riscului și asigurarea reducerii riscurilor cu care se confruntă biroul istoriilor de credit;
- c) asigurarea dezvoltării durabile a biroului istoriilor de credit;
- d) asigurarea efectuării auditului intern și extern.

(2) Consiliul biroului istoriilor de credit, dacă statutul nu prevede delegarea acestei atribuții organului executiv, este responsabil de asigurarea

executării cerințelor de dezvăluire a informației prin plasarea pe pagina web a biroului istoriilor de credit cel puțin a următoarelor informații:

- a) generale despre birou, precum: denumirea, sediul, licențele deținute, componența organelor de conducere, informații despre fondatori – persoane fizice și juridice, care dețin individual sau împreună cu persoanele sale afiliate mai mult de 25% din capitalul social al biroului istoriilor de credit (nume, prenume/denumirea, numărul înregistrării de stat (IDNO), mărimea părții sociale/cota deținută în capitalul social);
- b) ce vizează prețurile la produsele și serviciile oferite;
- c) privind planul de afaceri al biroului;
- d) privind situațiile financiare anuale;
- e) privind lista surselor de formare a istoriilor de credit;
- f) privind măsurile de protecție a datelor cu caracter personal, principiile de securitate a informațiilor conținute în baza de date.”

12. Denumirea capitolului IV va avea următorul cuprins:

**„Capitolul IV
Reglementarea, licențierea și supravegherea participanților
la schimbul informațional”**

13. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit

(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, controlul activității utilizatorilor istoriilor de credit/surselor de formare a istoriilor de credit, care nu sînt bănci comerciale, se exercită de autoritatea publică competentă, în modul prevăzut de prezenta lege. În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatori ai istoriilor de credit sînt bănci comerciale, Banca Națională a Moldovei în cadrul procesului de supraveghere a băncilor efectuează, conform competențelor sale, controale din oficiu și/sau pe teren în vederea verificării corectitudinii informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și de utilizare a rapoartelor de credit, inclusiv modul de obținere a consimțămîntului de la subiecții istoriilor de credit pentru furnizarea de informații către birou și de obținere a rapoartelor de credit.

(2) Autoritatea publică competentă:

1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, ce reglementează:

- a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;
- b) modul de întocmire a consimțămîntului subiectului istoriei de credit;
- c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;
- d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;

e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;

f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;

g) modul de raportare a biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;

2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere;

3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren, în vederea verificării:

a) modului de prelucrare a informațiilor de către biroul istoriilor de credit, inclusiv:

- metodele aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit;

- metodele aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;

- modul de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit;

b) sistemului de gestionare a riscurilor în biroul istoriilor de credit, inclusiv:

- existența politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, aplicarea acesteia și corespunderea nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului;

- modul de informare a organelor de conducere a biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens;

c) calității serviciilor prestate de biroul istoriilor de credit în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:

- exactitatea și veridicitatea informației prezentate de biroul istoriilor de credit;

- respectarea drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, respectarea cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere;

d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi;

4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții, obligatorii spre executare, privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;

5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;

6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice, legate de activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv ce țin de formarea istoriilor de credit;

7) îndeplinește alte atribuții stabilite de lege.

(3) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit

a prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere și Banca Națională a Moldovei vor avea acces la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit licențiat în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau alt secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(5) În vederea executării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale sînt obligate să prezinte rapoarte în forma, conținutul și periodicitatea stabilită conform actelor normative ale autorității publice competente.

(6) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de lege privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și programelor, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.

(7) Autoritatea publică competentă poate dispune biroului istoriilor de credit efectuarea auditului tehnic independent a mijloacelor hardware și software în următoarele cazuri:

a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;

b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.

(8) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare din data semnării lui.”

14. Articolul 16:

alineatul (2):

punctul 1):

la litera b), cuvîntul „programelor” se substituie cu cuvintele „produselor program (software)”;

se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizarea ilegală a datelor;”;

punctul 2) se completează cu literele c), d) și e) cu următorul cuprins:

„c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt și mediu, care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;

d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit, cerințelor stabilite de actele normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;

e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului, inclusiv cele de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.”;

alineatul (3) se completează în final cu textul „În cazul asociațiilor – bănci comerciale, care cad sub incidența art.28 alin.(7) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, se va prezenta permisiunea scrisă a Băncii Naționale a Moldovei.”;

la alineatul (4²), cuvintele „de stat” se substituie cu cuvintele „autorității publice competente”;

se completează cu alineatele (6), (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(6) Condițiile de licențiere vor fi respectate pe tot parcursul activității biroului istoriilor de credit.

(7) Autoritatea publică competentă publică pe pagina web proprie lista birourilor istoriilor de credit licențiate.

(8) Schimbul de orice informații ce se conține în istoria de credit prin alte entități de drept privat, decât prin birourile istoriilor de credit licențiate în conformitate cu prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, se consideră o încălcare a prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.”

17. La articolul 18 în denumire și în text, după cuvântul „comercial” se completează cu cuvintele „și bancar”.

Art. IV. – Articolul 310² din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Nerespectarea de către sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a regulilor stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și neexecutarea prescripțiilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora,

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere și cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Organizarea schimbului de informații și/sau transmiterea sau divulgarea informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit (contracte de împrumut) de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit,

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 250 de unități convenționale

aplicată persoanei cu funcții de răspundere și cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

Art. V.

(1) Persoana juridică ce desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit la data intrării în vigoare a prezentei legi este obligată să își aducă activitatea în conformitate cu cerințele acesteia în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare.

(2) Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) vor prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege sau, după caz, vor adopta actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.

Art. VI. – Se dispune republicarea Legii nr. 122-XVI din 29 mai 2008 privind birourile istoriilor de credit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative (Legea nr. 122-XVI din 29 mai 2008 privind birourile istoriilor
de credit”, Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24
octombrie 2008, Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002,
Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei)

În perioada anilor 2009 – 2015 de către Grupul de lucru (creat în baza scrisorii Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova CEB nr.230 din 22.12.2009), în componența reprezentanților Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare - CNPF), Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Asociației Băncilor din Moldova, au fost elaborate, cu asistența experților Corporației Internaționale de Finanțare (în continuare - CFI), două proiecte privind modificarea și completarea Legii nr. 122 –XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit (în continuare – Legea nr.122/29.05.2008). Fiecare proiect a fost expediat în adresa instituțiilor publice și entităților de drept privat interesate (Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Justiției, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Î.M. „Biroul de Credit” S.R.L., Asociația Băncilor din Moldova, băncile comerciale)-spre examinare și înaintare de obiecții și propuneri de îmbunătățire. Astfel, în proiecte au fost inserate propunerile parvenite din partea autorităților și instituțiilor interesate și reprezentaților Corporației de Finanțare Internațională (IFC) ca rezultat al perfectării Raportului asupra cadrului legislativ privind activitatea birourilor istoriilor de credit din Republica Moldova în luna martie 2011, precum și al unor recomandări suplimentare în luna noiembrie 2013.

Ținând cont de faptul existenței a două proiecte de modificare și completare a Legii nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit și a altor acte legislative (în continuare – Proiect de lege), s-a considerat oportună comasarea lor într-un singur proiect de lege, care să țină cont de amendamentele ce se conțin în ambele proiecte și promovarea lor într-un singur document. Astfel, Proiectul de lege, care a avut drept scop consolidarea cadrului legal național în ceea ce privește formarea, prelucrarea, stocarea și prezentarea de către biroul istoriilor de credit (în continuare - BIC) a informației ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit, a însumat următoarele modificări esențiale.

1. În textul Legii nr.122/29.05.2008 cuvântul ”acord” a fost substituit cu cuvântul ”consimțământ”. Codul civil al Republicii Moldova (art.199) prevede noțiunea de consimțământ. Această noțiune se regăsește și în Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.10.1995 privind protecția persoanelor fizice, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cadrul normativ secundar Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal nr.108 (adoptată la Strasbourg 28.01.1981, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 483-XIV din 02.07.1999). Concomitent, conform art. 19 lit.c) din Legea nr. 780–XV din 27.12.2001 privind actele

legislative, la elaborarea proiectului de act legislativ se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor și de o largă circulație. În aceeași ordine de idei, reieșind din faptul că BIC sînt și deținători de date cu caracter personal, modificarea în cauză va înlătura disensiunile dintre noțiunile prevăzute de Legea nr.122/29.05.2008 și Legea nr.133 din 08.07.2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

2. O altă modificare esențială constă în faptul că în cazul lipsei consimțămîntului subiectului istoriei de credit – persoană fizică, sursa de formare a istoriilor de credit nu va furniza nici o informație, cu excepția cazului în care sunt înregistrate întârzieri în executarea obligațiilor conform contractului de credit mai mari de 30 de zile, asigurîndu-se confidențialitatea și securitatea informației conform exigențelor prezentei legi și legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal. În acest sens, sursa de formare a istoriei de credit va notifica subiectul istoriei de credit - persoană fizică prin scrisoare recomandată, asigurîndu-i un termen de 30 de zile pentru remedierea situației.

Totodată, au fost modificate art. 6 și art. 7 în ce privește abrogarea consimțămîntului pentru persoanele juridice și întreprinzătorii individuali. Astfel, în cazul persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali prezentarea informației de către sursele de formare a istoriei de credit se va efectua fără existența consimțămîntului, iar solicitarea raportului de credit de la biroul istoriilor de credit - fără existența consimțămîntului, dar cu condiția existenței unei cereri scrise de a li se oferi servicii de creditare sau de acordare a garanțiilor, ori dacă au deja un acord în vigoare referitor la prestarea serviciilor de creditare sau de acordare a garanțiilor.

Astfel, un subiect care dă dovadă de responsabilitate în onorarea obligațiilor ce rezultă din contractele de credit va beneficia de o reputație mai bună și de oportunități mai mari din partea instituțiilor financiare, furnizorilor de bunuri și servicii în credit, în perspectiva contractării de noi credite, iar debitorul ce admite abateri la onorarea obligațiilor riscă de a fi refuzat prin prisma asigurării creditorilor de eventualii debitori problematici.

3. Au fost revizuiți și micșorați termenii în ce privește prezentarea informației de către sursele de formare a istoriei de credit la biroul istoriei de credit și termenii de păstrare a informațiilor din istoriile de credit. Decizia de micșorare a termenului de păstrare a informației a fost luată la propunerea experților internaționali, reprezentanți ai CFI, din considerentul că termenul de 7 ani este o perioadă destul de lungă de stocare, avînd în vedere că în peste 50% de țări, în cazul în care funcționează un birou de credit, informațiile sunt șterse după o perioadă de 5 ani. În practica internațională termenul de 3-5 ani este considerată o perioadă echitabilă pentru a permite crearea unei baze de date fiabile și a acorda a doua șansă consumatorilor cu istoria de credit negativă. De asemenea, a fost micșorată perioada necesară emiterii de către biroul istoriilor de credit a raportului de credit de la 5 zile la 2 zile lucrătoare.

4. A fost agreat că odată ce a fost efectuat schimbul de informații între mai multe BIC, nu va fi necesar consimțămîntul subiectului istoriei de credit, odată ce actul ce consemnează consimțămîntul subiectului istoriei de credit conține o clauză de acord la un astfel de transfer. În cazul în care sursa de formare a istoriilor de credit decide să prezinte

informații la un alt BIC, atunci informația referitor la contractele de credit în vigoare este pusă la dispoziția primului BIC până la expirarea acestora.

5. A fost completat art. 11 alin. (1) cu lit. g) referitor la dreptul BIC de a obține de la persoanele juridice de drept public și privat informațiile despre gajul bunurilor mobile și imobile despre respectarea de către subiectul istoriei de credit a obligațiilor față de bugetul public național, precum și despre îndeplinirea hotărârilor judecătorești pe cauze civile definitive și irevocabile, referitoare la executarea obligațiilor pecuniare, doar pe bază de contract, contra plată, cu condiția existenței consimțământului subiectului istoriei de credit persoană fizică. Oferirea biroului istoriilor de credit a dreptului de a obține o astfel de informație va optimiza procesul de obținere a informației depline dintr-o singură sursă asupra obligațiilor debitorului. Problema fundamentală constă în faptul că creditorii au informații insuficiente despre debitorii potențiali pentru a prezice cu exactitate nivelul de risc. Fără acces la toate informațiile singura alternativă este ca creditorii să încerce să își protejeze expunerea lor prin gaj. Această cerință exclude un număr mare de clienți, care altfel ar fi considerați clienți eligibili. Totodată, modificarea este imperativă și din considerentul că un birou al istoriilor de credit, care nu poate colecta informații din toate sursele posibile, nu va fi capabil să furnizeze profilul complet financiar al unui debitor, care poate avea mai multe linii de creditare cu diferite sectoare de credit și/sau datorii față de alte persoane juridice, inclusiv în sectorul furnizării de bunuri și servicii. Furnizarea de către biroul istoriilor de credit a informației depline și exhaustive asupra obligațiilor debitorilor este unica modalitate de a evita fenomene de creditare încrucișată și supraîndatorare a debitorilor.

6. O modificare importantă este și acordarea dreptului biroului istoriilor de credit privind externalizarea funcțiilor și serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente altui birou al istoriilor de credit numit furnizor.

Țările cu populație mare (China, India, Rusia, Brazilia, Indonezia) și cu o industrie și mediu solid de creditare reprezintă un caz de afaceri atractiv pentru furnizorii străini de informații. Volumele semnificative de solicitări scurtează în mod considerabil perioada de rentabilitate, permițând astfel afacerilor să genereze câștiguri și profituri într-un interval de timp accelerat. Piețele de dimensiuni mai mici duc lipsa acestui avantaj și se pot confrunța cu mai multe dificultăți pentru a atrage furnizori de informații calificați și cu renume. Crearea unui singur birou al istoriilor de credit transfrontalier permite crearea produselor standardizate și servicii de calitate superioară de informații și standarde comune care dovedesc o caracteristică importantă pentru creditorii care operează în regim transfrontalier în piețe diferite, dar care utilizează același furnizor și servicii. Datele colectate la biroul istoriilor de credit sunt stocate separat și gestionate independent cu acces exclusiv și securizat permis doar utilizatorilor și autorităților pentru fiecare țară.

Avantajele externalizării funcțiilor și serviciilor biroului istoriilor de credit constau în reducerea costurilor, a necesităților de personal și de timp, implementarea utilajelor de clasă mondială de securitate a datelor, modernizarea continuă de înaltă calitate, prestarea serviciilor de calitate, experiență avansată, realizarea acțiunilor extrem de costisitoare fără costuri adiționale etc. În zilele noastre externalizarea este o practică comună de afaceri în mai multe domenii și, în special, în sectorul serviciilor financiare.

Externalizarea funcțiilor și serviciilor BIC se va efectua cu avizarea în prealabil a autorității publice competente – CNPF, care va stabili prin acte normative criteriile și procedurile conform cărora va admite externalizarea funcțiilor și serviciilor biroului istoriilor de credit.

7. În Proiectul de lege au fost incluse un șir de prevederi care vin în apărarea drepturilor și intereselor consumatorilor – subiecți ai istoriilor de credit, precum:

- posibilitatea inserării unui mesaj în istoria de credit, la cererea subiectului istoriei de credit în cazul dezacordului cu informația inclusă, precum și a unui mesaj de alertă în cazul furtului sau pierderii actelor de identitate;

- în cazul refuzului creditorului de a elibera credit din cauza istoriei negative, subiectul istoriei de credit va primi gratuit o copie de pe raportul de credit;

- inclusiunea în raportul de credit furnizat subiectului istoriei de credit a unui prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit de a obține informații de la BIC și de a contesta conținutul acestor informații. Prospectul trebuie de asemenea să conțină instrucțiuni simple privind modul de citire a raportului de credit;

- în scopul asigurării transparenței activității BIC, acesta va avea obligația să mențină permanent actualizată/activă pagina web și linia telefonică dedicate informării consumatorilor.

8. Competența CNPF atribuită de legislația cu privire la birourile istoriilor de credit se extinde doar asupra activității BIC și constă în verificarea condițiilor de licențiere și calitatea serviciilor prestate, iar CNPF sau alte autorități publice nu dispun de împuterniciri de a supraveghea sursele de formare a istoriilor de credit, în special: calitatea și plenitudinea datelor prezentate la BIC; modul de utilizare a raportului de credit; aspectele ce vizează structura organizatorică și guvernarea corporativă a BIC, precum și măsuri de sancționare în cazul încălcărilor constatate.

În acest context, CNPF vine cu un șir de modificări și completări la Legea nr.122/29.05.2008, Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008, Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21 iulie 1995.

Astfel, în scopul creșterii responsabilității surselor de formare a istoriilor de credit referitor la calitatea și plenitudinea informațiilor prezentate la BIC, sursele de formare a istoriilor de credit sînt obligate să prezinte informații exacte și să actualizeze aceste informații în cazul survenirii unor modificări. În acest sens, BIC va elabora standardele proprii ale calității informațiilor, care vor fi coordonate cu CNPF, iar respectarea acestora va fi obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit – bănci comerciale, dat fiind caracterul obligatoriu al prezentării informației la BIC de către bănci comerciale. Pe măsura dezvoltării sectorului și obligării și altor surse de a prezenta informația la BIC, aceste cerințe vor fi extinse și asupra altor surse.

De asemenea, Proiectul de Lege include norme ce vizează principiile de activitate ale BIC în sensul asigurării transparenței, gestionării eficiente a riscurilor și accesul egal la schimbul informațional pentru toți utilizatorii istoriilor de credit. BIC va asigura: dezvoltarea către public a informațiilor precum: informații generale despre birou (denumirea, sediul, licențele deținute, componența organelor de conducere, informații despre fondatori – persoane fizice și juridice, care dețin individual sau împreună cu

persoanele sale afiliate mai mult de 25% din capitalul social al biroului istoriilor de credit etc.), informații ce vizează prețurile la produsele și serviciile oferite și planul de afaceri a biroului, situațiile financiare anuale, lista surselor de formare a istoriilor de credit, măsurile de protecție a datelor cu caracter personal etc. Totodată, BIC va elabora și menține politici și proceduri necesare activității, inclusiv de gestionare a riscurilor, și politici de soluționare a litigiilor. Proiectul de Lege prevede atribuirea unor competențe noi consiliului BIC, în scopul creșterii responsabilității acestui organ pentru dezvoltarea durabilă a biroului. Totodată, CNPF va stabili cerințele privind reputația, calificarea și studiile membrilor consiliului, organului executiv și personalului BIC.

De asemenea, sînt propuse modificări la articolul 44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, în scopul atribuirii unor împuterniciri exprese Băncii Naționale a Moldovei, care să permită verificarea băncilor comerciale în calitatea lor de surse de formare a istoriilor de credit și utilizatori ai istoriilor de credit.

9. Modificările elaborate la Codul contravențional și Codul penal vizează stabilirea unor sancțiuni pentru nerespectarea de către sursele de formare a istoriei de credit și utilizatorii istoriilor de credit a regulilor stabilite prin lege și prin actele normative ale CNPF, precum și pentru neexecutarea prescripțiilor CNPF privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora. Totodată, se propune stabilirea sancțiunilor pentru persoana juridică care va organiza schimbul de informații ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit (contracte de împrumut) fără obținerea licenței pentru activitatea BIC. Aceasta va preveni/înlătura concurența neloială, asigurînd prestarea către creditori și debitori a serviciilor de înaltă calitate.

Proiectul a fost transmis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție și Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice, propunerile cărora au fost reflectate parțial în proiect.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 25 pct. 7) din Legea nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern și Dispoziția Guvernului nr. 20-d din 14.02.2011, se prezintă Guvernului Republicii Moldova pentru examinare și aprobare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Vicepreședinte

Iurie FILIP